

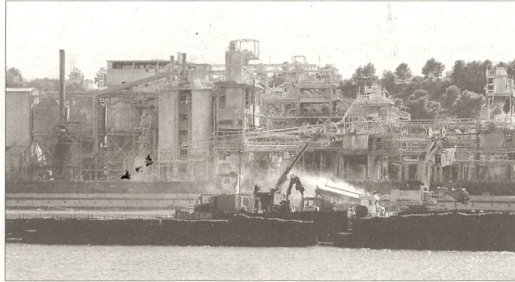
RIBERA D'EBRE Està previst que l'extracció i el tractament acaben abans de l'estiu i que el desmantellament de les plantes dure fins a final d'any

Acuamed ha extret un 60% dels llots contaminats de Flix deu anys després de la seua detecció

L'embassament de Flix ha superat ja l'equador de les obres de descontaminació i està previst que finalitzen a l'estiu, quan s'haurà d'engegar el desmantellament de totes les instal·lacions i el segellament de l'abocador.

FLIX A. P.

La tardor del 2004, un estudi del CSIC i la Universitat Autònoma de Barcelona treia a la llum que sota el pantà de Flix, a tocar de la planta química d'Ercros, el riu patia un episodi de contaminació per residus radioactius, mercuri i organoclorats, fruit dels abocaments que havia efectuat la indústria durant els seus més de cent anys d'activitat al municipi. La detecció d'un cas de contaminació únic al món va fer encendre totes les alarmes mediàtiques davant el risc que els llots contaminats es poguessen desplaçar aigües avall de l'embassament de Flix i afectar tot l'últim tram de l'Ebre. Diversos estudis encarregats pel ministeri de Medi Ambient -encapçalat per la socialista Cristina Narbona- van concloure que la millor opció seria el dragatge i poste-



Una imatge de la descontaminació de l'embassament de Flix.

rior tractament dels llots contaminats abans de segellar-los a l'abocador de Flix. A dia d'avui, la dragadora de les obres ja ha extret prop d'un 60% de les partícules contaminades i s'espera que acabe abans de l'estiu, quan s'haurà de procedir al desmantellament de les infraestructures de dragatge, tractament i també de contenció de les partícules, que inclouen una tanca d'aïllament de la llera afectada per la contaminació. "La valoració és molt positiva, creiem que cal fer net amb aquest tema i deixar el riu en condicions és un factor indispensable per a un futur econòmic lligat a noves

indústries químiques i grans empreses en general", assegura el regidor de Protecció Civil de Flix, Francesc Barbero.

Inicialment, es van plantejar altres sistemes de descontaminació alternatius a l'extracció i el confinament a l'abocador de Flix, com l'emmagatzematge dels llots en un sarcòfag o el segellament amb grava al fons del riu. El Ministeri es va acabar decantant pel dragatge i desplaçament cap a l'abocador, una obra que es va pressupostar en 165 milions d'euros, 117 dels quals els aportaria la Unió Europea.

LA POLÈMICA DE LA RESTITUCIÓ El 2010, el secretari d'Estat de Medi Rural i Aigua, Josep Puxeu, va projectar la construcció d'un sistema de pous i de captacions d'aigua als municipis situats a menys de quinze quilòmetres del riu, aigües avall de Flix, independentment que captessin aigües de l'embassament o no. El projecte preveia la construcció desenes de nous pous amb un pressupost de 57 milions, 21 dels quals els assumiria la Generalitat -ja que l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) s'encarregaria de les expropiacions i els projectes de les obres- i els 36 restants els assumiria l'Estat per a la construcció dels equipaments. Un projecte que incloïa obres fins i tot a localitats tan llunyanes com Falset, poble natal de Puxeu.

El pla de restitució va generar un enfrontament reiterat entre els alcaldes de la Ribera d'Ebre i l'equip de govern de Flix, ja que, des del principi, no va avançar al ritme previst i avui encara són moltes les obres que no han finalitzat. Mentre els alcaldes de localitats riu avall de Flix es mostraven partidaris de construir els pous del pla de restitució perquè entenien que podrien veure's afectats per un hipotètic cas de contaminació fruit dels treballs a l'embassa-

ment, l'Ajuntament de Flix defensava que aquestes obres no podien condicionar l'inici de l'extracció argumentant que ja existia un pla d'emergència en cas d'accident i que l'extracció no es podia demorar, ja que la Unió Europea exigia que finalitzés abans d'acabar el 2015. Aquest pla, però, mai no ha convençut els alcaldes, ja que plantejava abastir amb cubes els municipis que poguessen veure restringit el consum d'aigua en cas de contaminació.

La polèmica es va tancar amb l'arribada de Santi Vila a la conselleria de Territori i Sostenibilitat, que va promoure que la descontaminació s'iniciés el març del 2013, quan encara no s'havien construït molts dels pous en municipis aigües avall del pantà de Flix.

ERO D'ERCROS Un mes abans de l'inici de la descontaminació, l'empresa Ercros va anunciar el tancament de la planta de Flix; un fet que va enfrontar la indústria amb els veïns de la localitat i l'Ajuntament, que va arribar a amenagar l'empresa amb recórrer als tribunals per un delictes mediambiental. Després d'un mes de protestes i negociacions, l'empresa va acomiadar 75 persones i continua en activitat. ■